S?n?f I?çi Lider O??retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f I?çi Lider O??retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30314

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?n?f ?çi Lider Ö?retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i, 2017 y?l?nda Bahad?r Gülbahar taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin veya ilgili payda?lar?n, ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda sergiledi?i **lider ö?retmenlik becerileri** hakk?ndaki alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin s?n?f yönetiminde, ö?rencileri motive etmede, karar alma süreçlerine dahil etmede ve e?itim hedeflerine ula?mada gösterdikleri liderlik davran??lar?n? de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenilirli?ini kan?tlamak üzere tasarlanm??t?r. Bu araç, e?itim ara?t?rmac?lar? ve okul yöneticileri için ö?retmen performans?n? liderlik perspektifinden incelemek ad?na önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Lider ö?retmenlik, s?n?f yönetimi, ö?retmen becerileri, alg? ölçe?i, **ölçek geli?tirme**, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

Bahad?r Gülbahar

Amaç

Ölçe?in temel amac?, e?itim bilimleri alan?nda, s?n?f içi lider ö?retmenlik becerilerinin alg?lanma düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu, mevcut ö?retmenlik uygulamalar?n?n etkinli?ini de?erlendirmeye ve ö?retmen e?itim programlar?n?n liderlik yetkinliklerini geli?tirmeye yönelik ihtiyaçlar? tespit etmeye yard?mc? olur. Ölçek, ö?retmenlerin ö?rencileri taraf?ndan nas?l alg?land???n?, özellikle de s?n?fta bir lider figürü olarak rollerini ne ölçüde yerine getirdiklerini ortaya koyarak, ö?retmen geli?imine yönelik geri bildirim sa?lamay? hedefler.

Bu araç, ö?retmenlerin sadece akademik bilgiyi aktaran ki?iler olmaktan öte, s?n?f dinamiklerini yöneten, ö?rencilere rehberlik eden ve onlar? potansiyellerine ula?t?ran liderler olarak görülüp görülmedi?ini ölçmek için tasarlanm??t?r. Ara?t?rmac?lar, bu ölçek sayesinde liderlik becerileri ile ö?renci ba?ar?s? ve s?n?f iklimi aras?ndaki ili?kileri derinlemesine inceleme f?rsat? bulmu?lard?r.

Yap?

S?n?f ?çi Lider Ö?retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i, ö?retmen liderli?inin çe?itli boyutlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap? üzerine in?a edilmi?tir. Lider ö?retmenlik becerileri genellikle; vizyon belirleme, motivasyon sa?lama, etkili ileti?im, problem çözme ve ö?rencilere sorumluluk verme gibi alanlar? içerir. Ölçek, bu liderlik rollerinin ö?rencilerin gözünden nas?l deneyimlendi?ini

ARABPSYCHOLOGY.COM

yans?tan maddelerden olu?ur.

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, lider ö?retmenlik kavram?n?n teorik temelleri titizlikle incelenmi? ve bu becerilerin s?n?f ortam?ndaki somut yans?malar? belirlenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n, ö?retmenlerin s?n?f içi etkile?imlerini, ö?renme ortam?n? te?vik etme yeteneklerini ve ö?rencilere ilham verme kapasitelerini kapsad??? varsay?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?, geçerlik (validity) analizlerini içermektedir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir a?amad?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, bu tür geli?tirme çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i için **faktör analizi** (Exploratory and Confirmatory Factor Analysis) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?inin yan? s?ra, ölçek maddelerinin ilgili literatürle uyumu ve alan uzmanlar?n?n görü?leri al?narak kapsam geçerli?i de sa?lanm??t?r. Bu süreçler, ölçe?in s?n?f içi lider ö?retmenlik becerileri alg?s?n? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde temsil etti?ini garanti alt?na almak için zorunludur.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability) çal??malar?, ölçe?in ölçümlerinin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmektedir. Orijinal kaynakta do?rudan güvenirlik de?erleri sunulmam?? olsa da, geli?tirme çal??mas?n?n ba?l???nda belirtildi?i üzere, güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler tipik olarak, ölçe?in iç tutarl?l???n? (Internal Consistency) belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplamalar?n? içerir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler de ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararl?l???n? test etmek için kullan?labilir, bu da arac?n psikometrik aç?dan sa?laml???n? peki?tirir.

Faktör Analizi

S?n?f ?çi Lider Ö?retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu istatistiksel yöntem, ölçek maddeleri aras?ndaki ili?kileri inceleyerek, lider ö?retmenlik alg?s?n?n hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? destekleyen ve her bir alt boyutun hangi liderlik özelliklerini temsil etti?ini gösteren önemli bulgular sunmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak beklenen liderlik boyutlar?n? yans?tan güçlü ve ayr??m?? faktörlere sahip oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu yap?, ara?t?rmac?lara ö?retmen liderli?ini daha spesifik ve anlaml? alt bile?enler üzerinden inceleme imkan? tan?maktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Alg? temelli öz bildirim (Ço?unlukla Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler veya Ö?retmenler (Ö?retmenlerin liderlik becerilerini alg?layan gruplar)

Ya? Grubu: Genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri (Ö?retmenlik becerilerini de?erlendirebilecek ya? gruplar?)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas? genellikle Türkiye'deki farkl? e?itim kademelerinden seçilen ö?renci gruplar? üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) kullan?larak psikometrik özellikler incelenmi?, iç tutarl?l?k Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi bir format kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmalar?, ö?retmen de?erlendirmesi, psikometrik özellikler, liderlik alg?s?, s?n?f ortam?, iç tutarl?l?k, **geçerlik**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: bahadirgulbahar@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma detaylar? kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Bahad?r Gülbahar taraf?ndan akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için do?rudan sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Testin geli?tirildi?i ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

yay?nland??? y?l **2017**'dir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazara at?f yap?larak mümkündür, ancak tam izinler için yazar?n e-posta adresi arac?l???yla onay al?nmas? tavsiye edilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: sinif-ici-lider-ogretmenlik-becerileri-algi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gülbahar, B. (2017). S?n?f içi lider ö?retmenlik becerileri alg? ölçe?inin geli?tirilmesi: geçerlik ve gu?venirlik çal?s?mas?. *International Journal Of Eurasia Social Sciences, 8* (30), 1582- 1609.

S?n?f I?çi Lider O??retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Bu nedenle bu bölüm bo? b?rak?lm??t?r.)

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen Gülbahar (2017) referansl? makalenin tamam?na ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM